

NO RESERVED SEAT

DEEL II

DREMPEL 10

Geen Gereserveerde Plaats

Vele jaren lang geloofde ik dat verhalen dienden om uit te leggen.

Een gebeurtenis uitleggen.

Een leven uitleggen.

Een keuze uitleggen.

Een fout uitleggen.

Het was een natuurlijke overtuiging.

Telkens wanneer we een boek lezen, naar een verhaal luisteren of een biografie bekijken, verwachten we een antwoord te vinden.

Een moraal.

Een conclusie.

Een ordelijke betekenis.

Toen ontdekte ik iets anders.

De belangrijkste verhalen leggen niet uit.

Ze herkennen.

Ze zeggen je niet wat je moet denken.

Ze laten je je ogen opslaan en zeggen:

“Ik ook.”

Het is iets kleins.

En toch verandert het alles.

Want op het moment dat we onszelf in iets herkennen,
houden we op toeschouwers te zijn.

We worden deelnemers.

Dit boek, deze drempels, deze lange overtocht zijn niet
geschreven om bewondering te wekken.

Bewondering is broos.

Ze duurt kort.

Ze leeft van afstand.

Ik wilde iets anders.

Ik wilde nabijheid.

Nabijheid ontstaat alleen wanneer een menselijk wezen een
fragment van zichzelf herkent in het verhaal van een ander.

Het land doet er niet toe.

De taal doet er niet toe.

De religie doet er niet toe.

Het beroep doet er niet toe.

Wat telt is de herkenning.

In de loop van mijn leven heb ik veel grenzen overgestoken.

Geografische.

Professionele.

Persoonlijke.

En telkens kwam ik tot dezelfde conclusie.

Menselijke wezens lijken veel meer op elkaar dan ze geloven.

De woorden veranderen.

De gewoonten veranderen.

De tradities veranderen.

Maar de vragen blijven identiek.

De angst.

De liefde.

De afwezigheid.

De hoop.

De verantwoordelijkheid.

Het verlies.

De zoektocht naar betekenis.

Daarom kan een verhaal dat op één plaats geschreven is, aan de andere kant van de wereld begrepen worden.

Niet omdat het over een cultuur vertelt.

Omdat het over een menselijke conditie vertelt.

Toen ik de fragmenten van mijn ervaring begon samen te voegen, stelde ik me geen saga voor.

Ik stelde me geen verhalend systeem voor.

Ik stelde me zelfs geen bestemming voor.

Ik probeerde eenvoudigweg te begrijpen wat er gebleven was.

Na het werk.

Na de reizen.

Na de beproevingen.

Na de mensen die ik had ontmoet.

Na de jaren.

Het antwoord kwam langzaam.

Er was veel minder gebleven dan ik dacht.

En veel meer dan ik me voorstelde.

De principes waren gebleven.

De relaties.

De lessen.

De aanwezigheden.

De aanvaarde verantwoordelijkheden.

De bewaarde trouw.

En vooral was er iets gebleven dat ik niet wist te definiëren.

Een soort draad.

Een onzichtbare verbinding tussen schijnbaar verre ervaringen.

Dezelfde draad die misschien ook jouw leven heeft vergezeld.

Want elk bestaan bezit een geheime plot.

In het begin zien we hem niet.

We zijn te druk met leven.

Met rennen.

Met reageren.

Met bouwen.

Dan, op een bepaald moment, gunt de tijd ons voldoende afstand.

En eindelijk beginnen we het patroon waar te nemen.

Niet perfect.

Niet lineair.

Maar echt.

Misschien is dit de reden waarom we verhalen vertellen.

Niet om te onderwijzen.

Om te herkennen.

Herkennen wat is geweest.

Wat blijft bestaan.

Wat verdient te worden doorgegeven.

Vaak vraagt men mij wat de boodschap is.

De waarheid is dat er niet één enkele bestaat.

Elke lezer zal door een andere deur binnenkomen.

Iemand zal zich herkennen in de vader.

Iemand in de zoon.

Iemand in het verlies.

Iemand in de wedergeboorte.

Iemand in de reis.

Iemand in de ziekte.

Iemand in de veerkracht.

Iemand in de liefde.

Het verhaal is hetzelfde.

De ingang verandert.

En zo is het goed.

Want geen enkel verhaal behoort volledig toe aan wie het schrijft.

Op het moment dat het gelezen wordt, wordt het ook van wie het doorkruist.

Ik heb geleerd deze transformatie te respecteren.

Haar niet te beheersen.

Haar niet te sturen.

Haar te laten gebeuren.

Uiteindelijk herschrijft elke lezer het boek dat voor hem ligt.

Met zijn eigen ervaring.

Met zijn eigen wonden.

Met zijn eigen geheugen.

Daarom bestaat er geen definitieve lezing.

Er bestaan duizenden mogelijke lezingen.

Allemaal legitiem.

Allemaal authentiek.

Allemaal menselijk.

Hier aangekomen, na al deze drempels, voel ik niet de behoefte iemand te overtuigen.

Ik hoef niets te bewijzen.

Ik hoef geen goedkeuring te zoeken.

Ik hoef geen monument te bouwen.

Mij volstaat een eenvoudiger mogelijkheid.

Dat iemand, bij het lezen van deze bladzijden, een raakpunt vindt.

Een herkenning.

Een echo.

Een zin.

Een passage.

Een stilte.

Iets dat hem doet denken:

“Ik ben niet de enige.”

Misschien is dit de ware taak van elk verhaal dat het vertellen waard is.

De afstand tussen menselijke wezens verkleinen.

Al is het maar voor enkele minuten.

Al is het maar voor enkele bladzijden.

Al is het maar voor één drempel.

Want aan het einde van de weg, wanneer de titels aan belang verliezen, wanneer de statistieken stof worden en wanneer de tijd zijn eigen werk begint te doen, blijft er één enkele vraag over.

Niet wie je hebt bewonderd.

Niet wie je hebt gevolgd.

Niet wie je hebt nagevolgd.

Maar wie je hebt herkend.

En daarom bestaat deze drempel.

Niet als conclusie.

Niet als uitnodiging.

Niet als instructie.

Maar als mogelijkheid.

Als je in deze bladzijden iets van jezelf bent tegengekomen, dan staat de deur al open.

Je hoeft geen toestemming te vragen.

Je hoeft niets te bewijzen.

Je hoeft er alleen doorheen te gaan.

Kom binnen als je jezelf herkent.